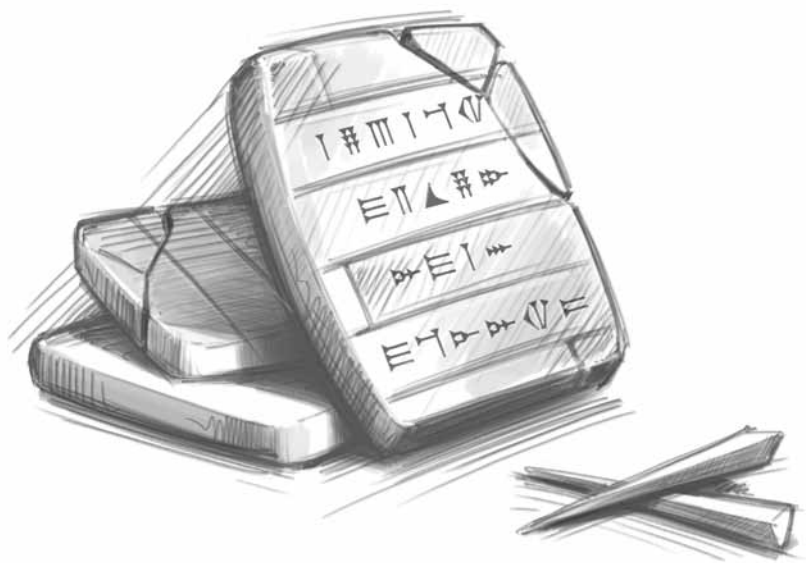

שִׁירְלִי גֶרָץ

גִּילְגָּמֶשׁ הַצְּעִיר

וְהַגֵּן הַמְּכַשֵּׁף

אֵינְדִּים: אֹרִיאֵל זֹהָר

אָנְכִי הוֹצֵאתָ לְאוֹר

לאוריה בכורי -
הילד הגילגמשי שלי.

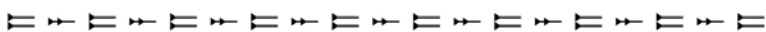
לאיילת ולטליה -
שלעולם לא נגמרות להן המילים,
המרץ ושמחת החיים.

כְּתַב יְתִדוֹת אוֹגְרִיתִי

כְּתַב הַיְתִדוֹת שְׁמוּפִיעַ בְּסֵפֶר זֶה, הֵנוּ כְּתַב יְתִדוֹת אֶלְפִבִּיתִי שֶׁהָיָה בְּשֵׁמוֹשׁ לִפְנֵי כ־3,300 שָׁנִים, בְּעִיר הַנְּמַל הָעִתִּיקָה אוֹגְרִית שְׁבַסוֹרְיָה. צוּרַת הָאוֹתִיּוֹת וְטַכְנִיקַת הַכְּתִיבָה שָׂאוּלוֹת מִכְּתַב הַיְתִדוֹת שֶׁל מְסוֹפּוּטְמָיָה, שְׁבוּ נִכְתְּבוּ הַשְּׁפוֹת הָעִתִּיקוֹת שׁוּמֵרִית וְאַכַּדִּית. הָאוֹתִיּוֹת מְרַכְּבוֹת מְצֻרּוּפִים שׁוֹנִים שֶׁל קוּיִם שְׁנַחֲרָטוּ עַל לוחוֹת חֲמֶר. לְקִרְיָאָה נוֹסַפְתַּ חֲפָשׁוּ אֶת הָעֵרֶךְ "אֶלְפִבִּית אוֹגְרִיתִי" אוֹ "כְּתַב יְתִדוֹת" בְּוִיקִיפֵדְיָה.

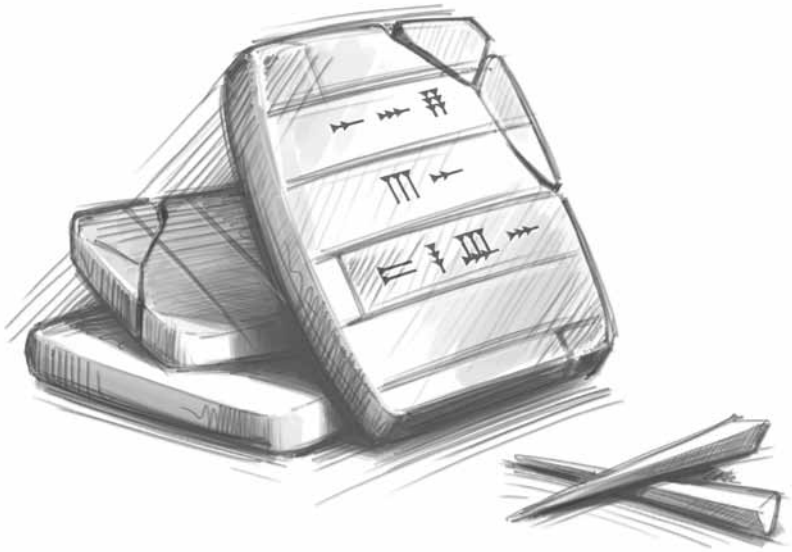
נְסוּ לְפַעֲנַח אֶת כְּתַב הַיְתִדוֹת שֶׁבְּתַחֲלַת כָּל פָּרֶק.
רְמִז: קְרָאוּ אוֹתוֹ כְּמוֹ שְׁקוֹרְאִים בְּאִדּוּבָה, מִשְׁמָאל לְיְמִין.

- אֲנָלִיל ..... מֶלֶךְ הָאֱלִים
- נִינְסוֹן ..... אֵלַת הַפְּרוֹת, אִמָּא שֶׁל גִּילְגָּמֶשׁ
- אַתּוּ ..... אֵל הַשָּׁמַשׁ
- אַנְפִּי ..... אֵל הַחֲכָמָה
- אַרוּרוּ ..... אַחַת הָאֱלוֹת הַמְּשֻׁרְתוֹת אֶת אֲנָלִיל
- אַנוּ ..... אֵל הַשָּׁמַיִם
- נִיסְבָּה ..... אֵלֶּה הָאֲחֻרָאִית עַל הַלְמוּדִים

פֶּרֶק 1

הַפַּעַם זֹאת לֹא הִיְתָה אֲשַׁמְתִּי.
הַיּוֹם הַתְּחִיל כְּמוֹ כֹּל יוֹם רְגִיל. אֶכְלְתִּי אַרוּחַת בִּקְרָר
טְעִימָה - פְּתוֹת וְרֵבֶת תְּאֵנִים - וּכְשִׁימְתִּי יֵצְאֵתִי
מִהָאֲרֻמוֹן לְאֲדוּבָה כְּדִי לְלַמֵּד קְרֹא וּכְתֹב.
כְּשֶׁהִגַּעְתִּי לַכֶּתֶה, סִין־אֵילִי, הַתְּלַמִּיד הֵכִי מְעַצְבֵּן
בְּאֲדוּבָה, הֵחֵל לְהַתְּגַרּוֹת בִּי כְּמִנְהֶגוֹ.
"תִּרְאֶה אֵיךְ אֲתָה לָשׂ אֶת לִוְחַ הַחֹמֶר שְׁלֹךְ. הוּא עָקוּם

כְּמוֹ הִירָח. וְמָה זֹאת הִיָּתֵד הַקִּטְנָה הַזֹּאת שֶׁהִכְנַתָּ?
 אַתָּה תִּשְׁבֵּר אוֹתָהּ כְּמוֹ שְׂאֵתָה שׁוֹבֵר כָּל דְּבָר! יִצוּר
 כְּלָאִים שְׁכַמוּךְ.”

הַתְּגוֹנְנָתִי וְהִרְאִיתִי לוֹ שֶׁהִיָּתֵד שְׁלִי חֲזָקָה וְלֹא נִשְׁבַּרְתָּ.
 מֵאַחֵר שְׁמַעְתִּי אֶת מְרִדּוֹק־מוֹשְׁלִים לוֹחֵשׁ לְסִין־אִילִי
 שְׁיַעֲזֹב אוֹתִי, כִּי לֹא כְּדַאי לְהִתְעַסֵּק עִם בֶּן שֶׁל מֶלֶךְ וְאֵלֶּה.
 “מָה זֹאת אוֹמְרָתָּ?” שָׁאַל תְּלֵמִיד חֲדָשׁ.

“אַתָּה לֹא מְכִיר אֶת גִּילְגָּמֶשׁ?” אָמַר סִין־אִילִי בְּבוֹז,
 “אַבִּיו לוֹגֵל־בְּנֵדָה, הוּא מֶלֶךְ הָעִיר שְׁלֵנוּ, וְאִמּוֹ הִיא
 נִינְסוֹן, אֵלֶת הַפְּרוֹת. הוּא חֲצִי־בֶן אָנוּשׁ וְחֲצִי־אֵל.”

אָמַא שְׁלִי תְּמִיד אוֹמְרָת שְׁאֲנִי שְׁנִי־שְׁלִישִׁים אֵל, וְרַק
 שְׁלִישׁ בֶּן אָנוּשׁ אֲבָל הָאֲמִירָה הַזֹּאת מַעְלִיבָה אֶת אָבִי.
 לָכֵן אֲנִי מְסַפֵּר לְכֻלָּם שְׁאֲנִי חֲצִי־חֲצִי.

הַתְּעַלְמָתִי מִדְּבָרָיו הַפּוֹגְעָנִים שֶׁל סִין־אִילִי וְהַמְשַׁכְּתִי
 לְלוּשׁ אֶת הַחֹמֶר עַד שֶׁהִפְכֵתִי אוֹתוֹ לְלוּחַ חֶלֶק. הַמּוֹרָה
 הַזֶּקֶן לְאַכְדִית הוֹרָה לָנוּ לְהִתְחִיל לַעֲבֹד עַל הַסִּימָנִים
 הַשּׁוֹנִים שֶׁל ד. הַתְּחַלְתִּי לְכַתֵּב, דָּה, דִּי, דוּ. הַשְּׁתַדְּלָתִי
 לְכַתֵּב אֶת הַסִּימָנִים בְּצוּרָה בְּרוּרָה וְיָפָה, מִבְּלִי לְשִׁבֵּר
 אֶת הִיָּתֵד שְׁלִי. תוֹךְ כְּדִי כְּתִיבָה שְׁמַעְתִּי אֶת הַתְּלֵמִיד
 הַחֲדָשׁ שֶׁיֵּשֵׁב מֵאַחֲרַי מִתְּעַצֵּב וְאוֹמֵר בִּיאֹוֶשׁ: “אֵיךְ
 אֲנִי אֲמוֹר לְזַכֵּר אֶת מֵאוֹת הַסִּימָנִים הֵלְלוּ? לְכֻלָּ סִימָן

יכולה להיות יותר ממשמעות אחת. זה נורא מבלבל!
בחיים לא אצליח ללמד את הפתב הזה.”

נגשתי אליו ונסיתי להרגיע אותו. הסברתי לו שגם
אני טועה לפעמים על אף שאני כבר בן תשע, ולומד
באדוּבָה מגיל שבע. הראיתי לו איך כותבים את הסימן
די בצורה נכונה.

הוא הודה לי והביט בי בסקרנות ובחשש, בדומה
לרב התלמידים באדוּבָה, ובמיחד התלמידים החדשים.
אני כבר רגיל לזה. אני יודע שחלק מהילדים פוחדים
ממני ואחרים מקנאים בי. לפעמים אני מרגיש בודד
כי אין לי ביניהם חבר של ממש. ובכל זאת, אני די
מחבב אותם, מלבד סין-אילי שתמיד מתגרה בי.

וכך היה גם באותו בקר. באמצע שיעור חשבון,
סין-אילי נעמד וטען שאין לי אמץ להתגנב למקדש
ולגנב את העוגות שהמתפללים הביאו בבקר כמנחה
לאלים. בהתגרות הזאת לא יכולתי לעמד כי אני ממש
לא פחדן, וחופץ מזה, אני אוהב עוגות. מי לא?

אז התערבנו.

אני בטוח שאם לא הייתי כל כך חזק, הפל היה
עובר בשלום.

התגנבתי בחשאי מהאדוּבָה ורצתי למקדש של אתו,

אל השמש. המתנתי עד שהכהן האחרון יצא מהאולם
הגדול והתגנבתי פנימה. לקחתי שתיים מן העוגות
שנראו לי טעימות במיוחד - עוגה מצפה בדבש ועוגה
נוספת ממלאת בתמרים.

לפתע שמעתי קולות. נשכבתי על הרצפה וזחלתי
על גחוני לאזור החשוד באולם, מתחת לפסל של האל
אתו. שכבתי שם וחקיתי. כשהקולות נעלמו תפסתי
את העוגות, התרוממתי במהירות ו...

“בום, טרח!!!” התנגשתי בחזקה בפסל הענק שמעלי
והוא נפל והתנפץ לאלפי רסיסים.
“אוי, לא...” נאנקתי.

הכהנים שמעו את הרעש וחזרו אל האולם בריצה,
וכך מצאו אותי עומד בין שברי הפסל והעוגות בידי.
הם החלו לזעק בקולי קולות.

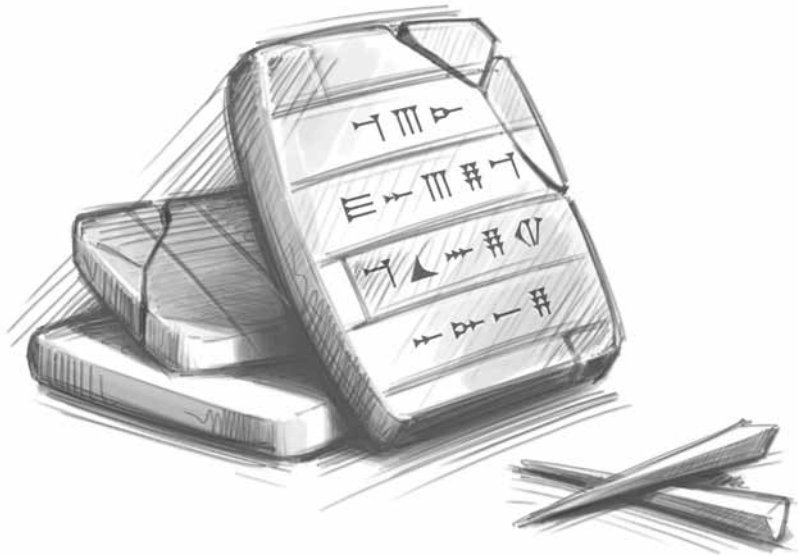
“באנליל! הילד הזה שבר פסל של אל. זהו חטא
בל יעבר!” זעק אחד הכהנים.

אוי ואבוי... עכשו נכנסתי לצרות אמתיות. בסך הכל
רציתי לנצח בהתערבות עם סין-אילי ולחזור לאדופה
עם כמה עוגות לחברי ו... טוב, גם לעצמי. אך למעשה,
חטאתי חטא נורא נגד האלים שהענש עליו הוא מות.

פֶּרֶק 2

אַתֶּם מְסַכְּימִים אִתִּי שְׂזֹאת לֹא הִיְתָה אֲשַׁמְתִּי, נְכוּן?
בְּלִגְן נֹרְאֵי הַתְּעוּרָר סְבִיבִי. הַכֹּהֲנִים מְהָרוּ לְהוֹצִיא
אֶת כָּל הַמִּתְפַּלְלִים מִחוּץ לְמִתְחַם הַמִּקְדָּשׁ. מִיִּתֵּר לְצִיֵּן
שְׂאֵת הָעוֹגוֹת לֹא אֶכְלֶתִּי.

אֲנִלִּיל, מְלֶךְ הָאֱלֹהִים, יֵרֵד בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֶצְמוֹ מִהַשָּׁמַיִם,
וְלֵאחֶר שְׂרָאָה אֶת הַנֶּזֶק שְׁגַרְמָתִי, צַעֲקוֹתַי הִרְעִידוּ
אֶת אַמּוֹת הַסְּפִיָּם שֶׁל הַמִּקְדָּשׁ. אֱלֹהִים נוֹסְפִים, כּוֹלֵל

אָמאָ שְׁלִי נִינְסוֹן, מֵהָרוּ לְרֹדֶת מֵהַשְּׂמִים גַּם הֵם כְּדִי
 לְהִבִּין מָה אָרַע וְכִיצַד נִשְׁבֵּר הַפֶּסֶל. הֵם הִתְקַבְּצוּ סָבִיב
 אַנְלִיל, הִתְדַּיְנוּ בִּינֵיהֶם בְּקוּלֵי קוֹלוֹת וְהִנִּיפוּ אֶת יְדֵיהֶם
 בְּעֶצְבָּנוֹת לְכָל הַכוּוֹנִים. מִדֵּי פַעַם שָׁמַעְתִּי אֶת הַמְּלָה
 "שְׂאוּל" עוֹלָה מִתּוֹךְ הַצְּעָקוֹת.

אָמִי לֹא הִשְׁתַּתְּפָה בְּדִיוֹנִים. הִיא עָמְדָה לְצַדִּי בְּפָנִים
 עֲגוּמוֹת וּבְאֲגָרוּפִים קְפוּצִים. "גִּילְגַּמֶּשׁ, הַפַּעַם הַגּוֹזְמָת.
 אֵיךְ יִכְלָת לִשְׁבֹּר פֶּסֶל שֶׁל אֵל?" הִיא שָׂאָלָה בְּאֲכֻזָּבָה.
 "אָבֵל אָמָא, לֹא הִתְכוּוַנְתִּי. לֹא רָאִיתִי שֶׁהַפֶּסֶל מֵעָלִי,"
 הִתְגּוֹנְנֵתִי. בְּלִבִּי קָלְלֵתִי אֶת סִין־אֵילִי עַל שֶׁפָּתָה אוֹתִי
 לְקַחַת אֶת הָעוֹגוֹת מֵהַמְּקַדָּשׁ.

שָׁמַעְתִּי אֶת צְעָקוֹתֵיהֶם שֶׁל תּוֹשְׁבֵי אֶרֶץ שֶׁהִתְקַהְלוּ בַּחוּץ:
 "גִּילְגַּמֶּשׁ הִזָּה עוֹד יִמִּיט אֶסוֹן עַל כָּלָנוּ. בְּגִלְלוּ הָאֱלִים
 יַעֲנִישׁוּ אֶת הָעִיר כְּלָה. אַתֶּם זוֹכְרִים אֵיךְ שָׁבַר אֶת דִּלְתוֹת שַׁעַר
 הָעִיר כְּשֶׁשָּׁחַק עִם הַשׁוֹר הַזֹּעֵם?" הַזְּכִיר אֶחָד הַתּוֹשְׁבִים.
 "וְאֵיךְ הָרַס אֶת תְּעֵלַת הַמַּיִם כְּשֶׁשָּׁחַק תּוֹפֶסֶת עִם
 הַחֲבָרִים שְׁלוֹ, וְכָל הָעִיר הוּצְפָה," אָמְרָה אִשָּׁה אַחַת.
 "הוּא גַם נִפֵּץ אֶת קַנְקַנֵּי הַשְּׁעוּרָה בְּמַחְסַן הָאֲרָמוֹן
 כְּשֶׁשָּׁחַק בְּאֵלָה וּבְכַדּוֹר. בְּמִשְׁךְ חֲדָשִׁים שְׁלָמִים רָעַבְנוּ
 לְלֶחֶם," צָעַק אֶחָד הַזְּקֵנִים.
 "כֹּן, כֹּן," נִשְׁמָעוּ קוֹלוֹת רַבִּים.

”אז מה אם הוא בן מלך וכן אלה? הוא חיב להעניש.
הוא חיב ללמד לקח,“ פסקה אשה צעירה.

אמא שלי משכה אותי החוצה, אל חצר המקדש. מרחוק
ראיתי את חברי מהאדובה מתערבבים בקהל. סין-אילי
עמד ביניהם. חשבתני שהוא יצחק עלי אבל להפתעתי,
ארשת פניו היתה רצינית מאוד. הוא הביט אלי, הניע
את שפתיו ולחש, ”סליחה.“ אולי הוא באמת הצטער.
אנליל קרא לאמי ברגע שהאלים הגיעו לידי החלטה.
ראיתי אותו מניע את ראשו בכעס מצד לצד, וכובע הקרני
שלו הטליל בחזקה עד שכמעט נפל. אמי הקשיבה לו
בהכנעה, וכשסיים לומר את דברו שניהם התקרבו אלי.
”בוא, גילגמש,“ היא אמרה לי. ”אנליל החליט
שהעניש שלך יהיה גרוש לגן המכשף. גלך להפריד
מאביך,“ היא אמרה בצער.

נכנסנו לארמון ומצאנו את אבי יושב על כס המלכות.
הוא קם לקראתי וחיבק אותי.

”אני אתגעגע אליך, בן שובב שלי. אני סומך עליך
ואני בטוח שתחזר אלינו עם שלל ספורי הרפתקאות
מרתקים,“ הוא אמר וטפח לי על השכם.
הבטחתי לאבי שאשמר על עצמי, וביני לבין עצמי

תהיתי כמה זמן יעבר עד שאראה אותו שוב, אם בכלל.
אמי ואנג'ליל, שהיה כלו סר וזועף, לקחו אותי לפתח
הגן המכושף. כשהגענו, נזכרתי בספורים ששמעתי
על המקום מהאומנת שגדלה אותי. באותם ימים לא
האמנתי שהוא אכן קיים וחשבתי שמדבר באגדה בלבד.
עכשו, כשעמדתי מול הכניסה, הבנתי שלפעמים אגדות
הן לא סתם אגדות אלא המציאות עצמה.

אנג'ליל הביט בי במבט קשה ואמר: "עשית מעשה אים
ונורא, גילגמש. חטאת חטא שאין עליו כפרה וכל האלים
דרשו שאשלח אותך לשאול, לעולם המתים. אבל אמר
התחננה שארחם עליך, והבטיחה לי שמהיום והלאה תכבד
את האלים ואת יתר בני האדם. לכן החלטתי לתת לך
עוד הזדמנות אחת ויחידה. אטיל עליך משימה שתדרש
להשלימה במהלך שהותך בגן המכושף. בתוך הגן חי פרא-
אדם, יצור ושמו אנפידו. החיות גדלו אותו מאז ומתמיד,
והוא שומר עליהן מכל משמר. הגיע הזמן שאנפידו ילמד
להתנהג כמו בן אנוש ויאמץ את אורחותיהם של בני
העיר. עליך למצא את אנפידו ולהפך אותו לכן תרבות.
אם לא תצליח במשימה, גילגמש, לעולם לא תצא מהגן."
אנג'ליל סיים את דבריו ונעלם.

אמי שתקה ודמעה זלגה על לחיה. עמדתי לידה

מְבִישׁ. כִּמָּה צָעַר אֲנִי גוֹרֵם לָהּ.
 "זֶה עֲבוּרָה, אָמְרָה אֲמִי לְבִסוּף וְנִתְּנָה לִי חֲבִילָה עֲטוּפָה
 בְּבֶד. פִּתְחֹתִי אֶת הַחֲבִילָה בְּיָדַי רוֹעֵדוֹת, וּבְתוֹכָהּ מְצָאתִי
 אֵלֶּה עֲשׂוּיָה יַעַץ כֶּהָה וּפְרָצוּף שֶׁל אָדָם חָרוּט עָלֶיהָ.

"אֵלֶּה לְמִשְׁחָק?" שָׁאֲלֹתִי בְתַמִּיּהָ.
 "זֹאת לֹא אֵלֶּה רְגִילָה, אָמְרָה אֲמִי, "וְהִיא אֵינָה
 מִיַּעֲדֵת לְמִשְׁחָק. הָאֵלֶּה הַזֹּאת עֲשׂוּיָה מֵעַץ מִיַּחַד מִיַּעַר
 הַלְּבָנוֹן. הִיא חֲכָמָה מְאוּד וְאִי אֶפְשָׁר לְשִׁבֵר אוֹתָהּ.
 בְּנוֹסָף, הִיא אוֹהֶבֶת לָעוֹף וּלְהִתְרוֹצֵץ, אֲבָל כְּשֶׁתְּצַטְרֵף
 עֲזָרָה, קָרָא לָהּ וְהִיא תִּגִּיעַ מִיָּד."

אֲמִי נִתְּנָה לִי שְׂרִשְׁרֵת זֶהָב שֶׁעָלֶיהָ תְּלוּי נֶבֶל זָעִיר.
 "כַּאֲשֶׁר תִּזְדַּקֵּק לְעֲזָרָת הָאֵלֶּה, פָּרֹט עַל מִיתְרֵי הַנֶּבֶל
 הַקָּטָן הַזֶּה, וְהִיא תִשְׁמַע אוֹתָךְ וְתִגִּיעַ."
 עֲנַדְתִּי אֶת שְׂרִשְׁרֵת הַזֶּהָב וְהִחַבְּבַתִּי אֶת הַנֶּבֶל
 מִתַּחַת לְבָגְדֵי.

"אֲמָא, אֲנִי מְצַטְעֵר, אֲבָל אֵל תִּדְאָגִי לִי. אֲנִי חֲזָק,
 מְהִיר וְאֲמִיץ וְאִישׁ לֹא יִצְלִיחַ לְפָגַע בִּי."

"גִּילְגַּמֶּשׁ בְּנִי, אֲנִי בְּטוֹחָה שֶׁתְּצַלִּיחַ לְעַמֹּד בְּמִשְׁיִמָּה
 שְׂאֲנָלִיל נָתַן לָךְ. אֲבָל הַקֶּשֶׁב הַיָּטִב: בְּגוֹן הַמְּכַשֵּׁף חַיִּים
 יִצְוֹרִים שׁוֹנִיִּים שֶׁעַל חֻלְקָם שִׁמְעֵת בְּסַפּוּרִים וּבִאֲגָדוֹת.
 לֹא תִמְיֵד תוֹכֵל לְדַעַת מִי מֵהֶם רוֹצֵה בְּטוֹבְתָךְ וּמִי

מהם מענין לשלח אותך אל השאול. שקל היטב את מעשיך. ועצה אחרונה: כוחותי אינם פועלים בגן המכושף ולכן לא אוכל לעזור לך. תוכל לצאת ממנו רק לאחר שתצליח לגבר על אנכידו פרא האדם בכוחות עצמך. הזהר, בני.”

עצים גבוהים גדרו את הגן המכושף. הבטתי באמי בפעם האחרונה והתקרבותי לשער עצום שהיה עשוי מענפי עץ אפרים. מאחוריו שרר חשך מחלט ואני מכרח להודות שפחדתי. השער הטיל עלי אימה. מה מסתתר מאחוריו?

החזקתי בחזקה את האלה בידי והפרצוף החרוט עליה עצם עינים. צעדתי בהסוס קדימה ובן־רגע הייתי בתוך הגן המכושף. לעמת החשך ששרר בחוץ, הגן היה מואר באור שמש, ואני עמדתי בטבורו של שדה פרחים שפרחו בשלל צבעים: צהב, אדם, כחל וסגל. הסתובבתי לאחור ולא ראיתי עוד את שער הכניסה. הוא נעלם. נצנוץ אור, כמו השתקפות של שמש באגם, לכד את עיני. צעדתי לעברו. אולי הוא יוביל אותי לאנכידו. אלו ידעתי מה מחכה לי שם, הייתי פונה בודאי לכוון אחר.